

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, NOVEMBER 17, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Ameriški bombniki napadajo Norveško

Poslali so elektrarne in rudnike. Bombniki so leteli k napadu v največjem mrazu. Kljub zapadlem snegu so letalci dobro razločili tarče.

London, 16. nov. — Ameriške zračne trdnjave so izvedle uspešen napad na Norveško, kjer ima Hitler važno industrijo, in kjer se skrivajo po zajetih nemške bojne ladje. Bombniki so porušili elektrarno v Rjukanu ter rudnike v Mo-lybdenu.

Ta zračni napad na Norveško je prišel popolnoma nepričakovano in nemška posadka je bila tako presenečena nad nenadnim napadom, da so ameriški bombniki že spustili bombe in odleteli, predno so stopile v akcijo protizračne baterije.

To je bil že drugi napad ameriških težkih bombnikov na Norveško. Prvi so izvedli napad 24. julija, ko so bombardirali pomorsko bazo Trondheim.

Nemški bombniki so pa obiskali južno Anglijo, kjer se ameriške čete urijo za invazijo na Evropo. Nemške bombe so povzročile več žrtev in mnogo škode.

Jugoslovanski letalci, ki so bombardirali letališče pri Atenah, so bili del formacije ameriških bombnikov. Bombniki, v katerih so bili jugoslovanski letalci, so imeli jugoslovanski državni znak. (Poročilo o njih prinašamo na drugem mestu; op. ured.).

Demonstracije za mir v Bolgariji po napadu

London. — Po napadu, ki so ga izvedli ameriški letalci zadnje nedelje na prestolnico Bolgarske, Sofijo, so izbruhnile po vsej Bolgariji demonstracije za mir. Vlada je poslala policijo, da vzpostavi red. Vladni kabinet se je takoj sestal k izredni seji.

Poročilo iz Turčije trdi, da so zakasnele bombe v Sofiji pokale še 24 ur po napadu, kar je povzročilo veliko zmešnjavo med prebivalstvom. Poročila nadalje trdijo, da so bombe poškodovale kraljevo palačo, univerzitetno poslopje, elektrarno in glavni vodovod, glavni kolodvor in en most.

Iz Carigrada zatrjujejo, da se je napada udeležilo 130 ameriških bombnikov, ki so vrgli 200 bomb na Sofijo.

Zopet je razdaljal stotake vojakom

Toronto, Ont. — Harry McLean, o katerem je časopisje nedavno poročalo, kako je po Kanadi razdaljal stotake in po-soočake, je obiskal vojaško bolnišnico v Toronto ter dajal vojakom po \$100 in \$200. Razdal je več kot \$5.000. Predno je odšel, je rekel vojakom: "To je vse, fantje! V žepu imam samo 11 centov še!"

Zdržištev dveh bank

Članice Union Bank of Commerce in National City Bank v Clevelandu, bodo na 17. decembra odglasovali, če se banki združita v eno ali dve. Direktorji obeh bank so splošno to odobrili.

MA ŽENA JE POSTALA ZA VOJAKA

CODEPOLNA IN MENDA ZADNJA

Clevelandu je pod ključem jemnem komiteju tudi policijski stražnik, ki je povabil dezerterja na ženitovanje v policijsko celico. Vojak pravi, da se je tako pogosto poročil samo zato, da je ustreget dekletom, ki so silila za njim. Kadar so pa postala preveč sitna z radovednimi vprašanji, je enostavno odšel in poročil drugo. Pri nobeni ni ostal več kot dva tedna. Tri neveste so doma iz Clevelanda.

Amerikanci so se morali nekoliko umakniti s hribov v Italiji

Alžir. — Nemški protinapadi so primorali ameriške čete, da so se umaknile z višin severno od Venafro. Kraj je na višinah Santa Croce, kjer je ameriška peta armada ogrožala vso nemško linijo. Nemci so zbrali vse sile in potisnili Amerikance nazaj.

Toda ameriška linija je ostala močna v vsej dolžini in umik je samo začasen, trdi glavni stan. V splošnem ni dosti bojevanja v Italiji radi izredno slabega vremena.

White Motor Co. bo dala delo 7,000 delavcem

Clevelandska avtomobilska firma White Motor Co. ima načrte, po katerih bo zaposlila po vojni do 7,000 delavcev. To je nekako toliko, kot jih ima sedaj. Firma računa, da bo napravila na leto \$50,000,000 prometa.

Dočim zdaj izdeluje truke za armado, bo po vojni izdelovala truke za civilno prebivalstvo in pa buse. S tem bo začela takoj po vojni in sicer tako hitro, kot bo mogla dobiti material, da bo tovarna lahko obratovala brez velikega presledka.

Rusko časopisje priznava trud tajnika Hulla

Moskva. — Uradni ruski časopis Izvestja je na prvi strani priobčil slavošpev ameriškega državnemu tajniku Cordell Hull, ki se je udeležil konferen-ce velesil v Moskvi. Izvestja pravi, da je igral Hull veliko vlogo na konferenci ter mnogo pripomogel do sporazuma med Rusijo in Zed. državami.

"Ruski narod visoko ceni pomoč, ki jo dajejo ruski armadi zavezniki, Zed. države in Anglija v boju proti Hitlerju," piše rusko uradno glasilo.

10 otrok je naenkrat brez staršev

Troy, N. Y. — Mr. in Mrs. Frank Niskey sta v teku 24 ur oba umrla. Njiju 10 otrok je ostalo brez staršev, med temi 8 let stari trojčki. Otroke so deli v sirotišnico sv. Jožefa.

Važna seja

Odbor za izvolitev Lauschetina John Princa ima nočjo ob osmih sejo v Turkovi dvorani na Waterloo Rd.

Meso so dobili brez racioniranja

Rock Springs, Wyo. — Prebivalci tega mesta so bili srečni, vsaj za nekaj časa, ko so dobili 5,000 funtov mesa, za katerega jim ni bilo treba šteti nobenih pointov. Meso jim je dal rančer Charles Taylor in sicer je bilo to meso od bivolo, ki ni pod racioniranjem.

NOVI GROBOVI

Frank Donat

Kot smo včeraj poročali, je umrl po dolgi bolezni na svojem domu Frank Donat, star 56 let. Doma je bil iz Cerknice pri Rakeku, odkoder je prišel v Cleveland pred 38 leti. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Agnes, rojeno Ule, doma iz Lipse-nja pri Grahovem, dve hčeri: Josephine in Mollie, sestra Leopoldina Zakrajšek in Frances Tomažin ter več drugih sorodnikov, v starem kraju pa zapušča brata Janeza in sestro Marjijo Segar.

Bil je član društva Cleveland št. 126 SNPJ in podružnice št. 6 SMZ. Pogreb bo v petek zjutraj ob devetih v cerkev sv. Vi-da in na Kalvarijo iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. Naj mu bo lahka ameriška zemlja, preostalim sožalje.

Ignacij Stepic

Danes zjutraj je umrl Ignacij Stepic, stanujoč na 3651 W. 58. St. Star je bil 66 let. Pogreb ima v oskrbi Grdinov pogrebni zavod. Truplo bo položeno doma na mrtvaški oder, odkoder bo pogreb v petek. Podrobnosti bomo priobčili še jutri.

V počast skavtom

Nocoj ob osmih bo v knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave. pomemben dogodek za deške skavte. Ameriška legija, Lake Shore Post 278, jim bo namreč podarila krasno novo zastavo po svojem poveljniku, John L. Mihe-lichu. Poleg tega bo Anton Grdina kazal premikajoče slike in John Gornik Sr. bo spregovoril nekaj besed fantom v vzpodbudo. Vsaka odrasla oseba je prijazno vabljena na to zanimivo prireditve.

Že četrtič je dala kri

Dorothy Strekal, hči Mr. in Mrs. John Strekal iz 3592 E. 80. St., je dala včeraj že četrtič kri pomečemu križu. Poleg tega pa pomaga kot bolničarka tri dni v tednu v Charity bolnišnici brezplačno. Pač vrlo dekle, ki zaslu-ži vse priznanje.

Železniško križišče Korosten imajo Rusi čisto obkoljeno

London, 17. nov. — Armada generala Vatutina se zgrinja od treh strani na važno železniško križišče Korosten v Ukrajini. Ena kolona se je približala kraju od juga že na 14 milj. Drugi dve koloni sta oddaljeni pa ko-maj 15 odnosno 13 milj.

Korosten leži na železniški progi, ki veže Leningrad in Ode-so, počez pa teče železnica Ki-jev-Varsava. Obe progi sta glavni železniški zvezi za nemško armado. Pri prodiranju na Korosten so Rusi vzeli Nemcem več kot 60 naselij.

Vračujoči se boje mašče-vanja Japoncev

Rio de Janeiro. — Švedska ladja Gripsholm, ki vozi iz Japo-nske 1,500 ameriških državlj-anov, je dospela v to mesto. Dasi so vsi veseli, ker gredo po dolgem času zopet domov, pa se boje govoriti o razmerah v ja-panskem ujetništvu, boječ se, da bi to zvedeli Japonci in se kruto maščevali nad tisoči, ki so še ostali v japonskih rokah na Kitajskem, na Filipinih in drugod. Ladja je odplula vče-raj od tukaj proti New Yorku.

Amerikanci pravijo, da so jim pred odhodom zagrozili ja-ponski uradniki, da se bodo sil-no maščevali nad ostalimi ujet-niki, ako bodo vračujoči pripo-vedovali doma o postopanju z ujetniki od strani Japoncev.

Naši so Japoncem zopet potopili tri ladje

Južni Pacifik, 17. nov. Glavni stan generala MacArthurja poroča, da so ameriški avijatičarji potopili Japoncem tri ve-like ladje. Nadaljno poročilo trdi, da so ameriški marini zo-pet nekoliko napredovali na otoku Bougainville. Marini so v soboto naskočili vas Piva, kjer je močna japonska postojanka.

Poročila zatrjujejo, da se na-haja na tem otoku kakih 40,000 japonskih čet, katerih usoda je zapetena, ker beg jim je po-polnoma odrezan. Ameriške bo-jne ladje in letala ne puste blizu japonskemu ladjevju, da bi od-peljalo vojaštvo. Morali se bo-diti do zadnje krogle, ker po-trebeščin ne dobijo več od niko-der.

Obtoženi laški general Ambrosio bo šel

Južna Italija. — Maršal Ba-doglio naznanja, da tvorijo nje-gov vladni kabinet podtajniki v ministrstvu. To bo ostalo toli-ko časa, da bo zavzet Rim, na-kar bo sestavljena nova vlada. Zatrjuje se tudi, da bo v krat-kem odstavljen general Fittore Ambrosio, katerega dolži jugo-slovanska vlada brutalnega po-stopanja za časa okupacije Ju-goslavije.

Zopet pri delu

Poznani John Gabrenja iz 22010 Ivan Ave. je odzdravel in je zopet pridno na delu v svoji popravilnici čevljev, da bodo imeli rojaki dobro obuvalo za zi-mo.

Kratke vojne in druge vesti

CHEBOYGAN, MICH. — Uradniki urada za kontrolo cen (OPA) bodo postavljeni na obeh krajih ožine pri Mackinac, kjer so se prepeljali čez brod lovci na severno stran države in kjer mo-rajajo zopet nazaj. Uradniki bodo čekirali, če so lovci kršili gazo-linsko postavo in nepotrebno trošili gazolin.

WASHINGTON — Vojna živilska administracija ugotavlja, da smo v septembru producirali samo 126,485,000 funtov sirovega masla, kar je najmanj od leta 1931.

WASHINGTON — Poslanska zbornica je soglasno sprejela predlog, da se zviša pohabljenim vojnim veteranom pokojnino za 15%. To velja za veterane sedanjih, kot zadnje vojne. Predlog je bil poslan v senatno zbornico.

LONDON — Italijanski premier Badoglio si je zdaj privzel še urad vojnega ministra. Tako je zdaj ministrski predsednik in obenem vojni minister.

BERN, ŠVICA — Devet francoskih civilistov je bilo ubitih in več kot 50 ranjenih v uličnih bojih v Lyonu, Francija. Boj je trajal s policijo več kot eno uro.

WASHINGTON — Do konca septembra so poslale Zed, države v Rusijo iz posojilnega sklada blaga za \$3,287,047,000. V tem je zapopadenih 6,500 bojnih letal, 3,000 tankov, 125,000 strojnih pušk, 145,000 trukov in 25,000 drugih vozil.

Jugoslovanski letalci, trenirani v Ameriki, so izvedli prvi bombni napad

London, 16. nov. — Jugoslo-vanski letalci so danes prvič le-teli z bombniki na nemške tar-če v Grčiji in sicer so deževali bombe na letališče pri Atenah. Bombe so vžgale hangarje in za-loge. Letalci so se trenirali v Ameriki eno leto in pri odhodu domov jim je predsednik Roose-velto podaril bombnike izdelka Liberators.

To so isti jugoslovanski letal-ci, ki so spomladi leta 1941 ušli v svojih letalih iz Jugoslavije, ko so se Hitlerjeve horde vsule na Balkan. Iz Egipta so prišli v Zed. države, kjer so jih ame-riški letalci izurili na bombnikih.

Italijani v Franciji se ne podajo Nemcem

Madrid. — V južni Franciji je še vedno nekaj italijanskih čet, ki se upirajo Nemcem. Nemške oblasti so jim dale odlok do tor-ka, da se podajo brez kazni. Toda, ko je potekel rok, je sa-mo nekaj italijanskih čet polo-žilo orožje.

100 let stara umrla

V Clevelandu je včeraj umr-la Mrs. Sarah Sterling, ki je pred 10 dnevi praznovala svoj 100. rojstni dan. Bila je naj-starejša oseba v Clevelandu.

Pozor narodne noše!

Vse one, ki imajo narodne no-še, se vabi jutri večer na sesta-nek v Joseph Grdinove prostore, 6113 St. Clair Ave. Pridite go-tovo vse!

ZA POMOČ BREZPOSELNIH, KI SO TELESNO POHABLJENI

V Clevelandu je posebna orga-nizacija, ki pomaga dobiti delo takim brezposelnim, ki so fizično pohabljeni in ki mislijo, da sa-mi ne morejo dobiti dela in ki so stari nad 16 let.

Take brezposelne osebe naj-se priglase in potem po organiza-ciji po preiskavi pronašala, za-kako delo bi bili sposobni. Gla-vni namen je, da se pronajde, koliko takih oseb bi bilo sposo-bnih za delo v vojni industriji.

Sodi se, da je v okraju Cuya-hoga zdaj kakih 30,000 oseb, ki mislijo, da ne morejo dobiti za-poslitve radi telesnih napak. Na-loga te organizacije je pronajti, koliko izmed teh bi kljub teles-nim napakam lahko delalo. Take telesno pohabljene osebe se lahko zgledajo tudi v našem uradu, ali pa nam sporoče po ka-ki drugi osebi svoje ime in na-slov, potem bomo pa mi to spo-ročili v urad te organizacije. Ako ima kdo slab vid, ako ne sli-ši dobro, ako mu manjka noga ali roka, to ni ovira za primer-no delo, ako želi delati. Ako ste vi, ki to citate oseba, ki se jo to tiče, ali pa če pozna-te kako drugo osebo, ki bi se za to zanimala, naj se zgleda v ura-du Ameriške Domovine in mi bo-poslitve radi telesnih napak. Na-be nadaljne potrebne korake.

Naši vojaki

Pvt. Frank G. Lavrich pošilja svoj novi naslov ter se priporoča za kako kartico: Pvt. Frank G. Lavrich, 35052809, 31st S. S. Co. APO 9069 c/o Postmaster Seattle, Wash.

V ponedeljek je prišel na kratk dopust Pvt. Alvin Maver, sin Cyrila Maver iz 1161 E. 60. St. Nahaja se pri soprogi na 1413 E. 57. St., kjer ga prijatelji la-hko obiščejo. Dobil je dopust za 15 dni, toda ker je razdalja med Kalifornijo in Clevelandom ta-ko velika in vzame več dni za po-tovanje, mora oditi nazaj v tabo-rišče že 21. novembra. Njegov vojaški naslov je: Pvt. Alvin Maver, Co. C. 263rd Medical Bn. Salinas Garrison, Fort Ord, Cal.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razpisalnih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 31, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3, 1879.

88 No. 271 Wed., Nov. 17, 1943

No, in kaj?

Nedeljski shod v SND v Clevelandu je bil prav to, kar smo mislili da bo — propaganda za partizansko gibanje v Jugoslaviji! Glavni govornik je bil pisatelj Louis Adamič, ki je ponovno prisegel zvestobo partizanom in ž njim menda tudi vsi, ki so pomagali shod prirediti.

To je vse popolnoma v redu, saj smo v deželi svobode in vsak sme imeti svoje lastno prepričanje in sme istega tudi naglašati javno. Kakor sme pa biti Adamič za partizane, z isto pravico smemo biti mi proti njim. On ima svoje prepričanje, mi imamo svojega, oba pa štiti ameriška ustava v svojem prvem členu. Hvala Bogu, da smo tukaj, ker če bi bili, na primer, danes kje blizu Titovega glavnega stana, bi imel pravico izražanja samo Adamič, mi bi pa dobili s krampom po glavi, kakor so jo dobili tisti, ki so si upali biti proti.

Da je g. Adamič na shodu mlatil po "klerikalcih," je samo po sebi umevno in tudi v tem ga štiti ameriška ustava. Z isto pravico so smeli g. Adamiča povzdigovati v deveta nebesa nekateri, ki se sicer smatrajo za katoličane ter ga poveličevati radi njegovega "silnega poguma," da si upa izražati, kot se je.

Zelo slab vtis pa je napravilo na nekatere Adamičeve napadanje Prosvete, glasila SNPJ in pa to, da se je gl. predsednik SNPJ, ki je takrat sedel na odru, ob tistem napadu prijazno smehljaj. Koncem konca je, po našem mnenju, Prosveta še vedno glasilo SNPJ, pa naj bo list dober ali slab. Gl. predsednik SNPJ bi bil na mestu, da da bi se bil za svoj list pognal, zlasti še, ker ni Prosvetin urednik ničesar zakrivil s svojim pisanjem, radi česar ga je Adamič napadal, kar bi bilo proti pravilom SNPJ. Urednik je bil izvoljen od članstva na redni konvenciji in če ne piše po volji članstva, naj ga odpokliče. Dokler ga pa ne odpokliče, to pomeni, da je članstvo zadovoljno z njim in gl. predsednik SNPJ ni bil popolnoma nič na mestu, če se je blagodejno smejal, ko je poslušal napade na svoje lastno glasilo. Ni bil blaten urednik, ampak blaten je bilo glasilo SNPJ. Tako bi sodili kot nepristranski opazovalci.

Naša pota z g. Adamičem so se ločila, ko je šel on odkrito za partizane, ki jih smatramo mi še vedno organizacijo, vodeno in organizirano od komunistov. Ako bi bil on za partizane kot tak, bi bila to njegova zadeva in pravica. Toda, ko je izjavil, da je v tem gibanju za njim velika večina ameriških Slovencev, tedaj smo pa vstali in rekli — ni res! Kdor hoče iti za Adamičem — svobodno mu! Istočasno pa upamo, da se nam dovoli vsaj toliko svobode, da se smemo odreči Adamičevemu vodstvu. Kdo je imel prav, bo pokazala bodočnost in sicer kmalu potem, ko bo naša stara domovina osvobodjena. Tedaj bomo videli, kaj si bo narod izbral, ali še bolje rečeno — kaj mu je izbrala "velika četvorica" na konferenci v Moskvi.

Prav zdi se nam, da so vsi naši prepripi tukaj preprič za oslovsko senco in da naša stara domovina ne bo to, kar si želimo mi in ne bo to, kar si želi Adamič. Ako nas slutnje ne varajo, Jugoslavije po tej vojni ne bo ... Tako danes vse kaže, da bo pridružena Slovenija in Hrvaška v Podonavsko federacijo, Srbija, Bolgarija in Grška bodo pa tvorile Balkansko federacijo. Da bo do tega prišlo, so si v veliki meri krivi jugoslovanski narodi sami, ki danes storijo vse v svoji moči, da se prepred med njimi širi in k temu pomagajo, seveda, v veliki meri tudi naši "državniki" tukaj, ki store vse v svoji moči, da razdor med jugoslovanskimi narodi širijo in onemogočujejo vsako zблиžanje in svoj delež v veliki meri pri tem doprinaša tudi g. Adamič in vsi, ki drve za njim.

Ko je pisatelj Adamič v nedeljo na shodu v SND opljuval jugoslovanskega kralja s "smrkavcem," ni opljuval kralja, ampak je opljuval srbski narod. Take psovke absolutno niso na mestu in še manj vredne moza, za kakršnega se šteje pisatelj Adamič. Mi kralja ne zagovarjamo, absolutno ne, zdi se nam pa zelo nizko, če ga kdo obmetuje s smrkavcem. Koncem konca je kralj Peter mlad fant, ki je na tem, da se oženi. Dozdaj ni še ničesar storil, s čemer bi si zaslužil ime smrkavec. Če je bil slučajno rojen na kraljevski postelji, ni to njegova krivda. Če si ga je srbski narod izbral za svojega kralja s privoljenjem obeh sosednih narodov, tudi ni njegova krivda. Dozdaj ni mogel svojega državištva še v ničemer pokazati in tudi ne vemo, kakšen kralj bo, če sploh bo.

Ko je bil kralj na obisku v Washingtonu, ga je sprejel predsednik Roosevelt ter mu dal stanovanje v Beli hiši. Mi mislimo, da Mr. Roosevelt ne smatra kralja Petra za navadnega smrkavca, ker sicer bi ga ne gostil pri državni večerji. Tudi ne verjamemo, da bi se bili šli pokloniti v Washington zastopniki slovenskih, hrvaških in srbskih organizacij, če bi ga bili smatrali za navadnega smrkavca.

Da si je upal g. Adamič opljuvati srbskega kralja na odru SND, se ni s tem izkazal za nobenega junaka. Junak bi pa bil, če bi mu upal kaj takega reči med Srbi.

Mi tukaj na Petra II. ne zremo kot na jugoslovanskega kralja, pač pa ga smatramo za predstavnika sedanje polno-močne jugoslovanske vlade, ki je priznana od vseh Združenih narodov, torej tudi od naše ameriške vlade. In ako je

g. Adamič opsoval Petra s smrkavcem, je s tem na vsak način žalil našo zaveznico, ki se je mimogrede rečeno, postavila Hitlerju po robu prej, kot se je pa celo Rusija. S tem je Adamič pritisnil grd madež na ameriške Slovence in ta madež so pomagali razmazati vsi oni, ki so bili navzoči, pa niso niti kihnili v protest, dočim so mu še navdušeno ploskali in ga za njegove "pogumne besede" povzdigovali do neba. Prav nič se niste postavili, rojaki! Tako se demokracije ne ustvarja, tako se ustvarja navadno pobalinstvo, ki ni vredno izobraženega naroda, kakršnega se smatramo Slovenci.

Pa če na to psovko ni reagiral noben navzoč Slovenec, še ni tako čudno, kot je čudno to, da ni reagiral lastni Petrov rojak, Srb Sava Kosanović. Radovedni smo, kako se bo g. Kosanović za to zagovarjal pred Srbi. Sreča je pa bila, da ni bil navzoč župan Lausche, ki bi gotovo ne bil brez pripombe dopustil takih psov. Če drugega ne bi storil, bi bil vstal in žalosten odšel iz bližine "olikancev."

Vidite, take stvari nam prav nič ne pomagajo ustvarjati poveljne Jugoslavije. Kot smo zgorej omenili, Jugoslavije najbrže ne bo več, torej je vseeno, kako se zdaj hitimo obmetavati z gnojnico jugoslovanski narodi. Vprašanje se nam pa vsiljuje, ako naši "državniki" mislijo, da bo za Slovence boljše v družbi z Avstriji in Madžari, ali bi bilo boljše s Hrvti in Srbi. Z Avstriji in Madžari smo že bili, s Srbi in Hrvti tudi. Ne z enim ne z drugimi nismo bili zadovoljni, kot je videti.

Pomniti je treba, da smo od Avstrije sami silili proč, dočim nas Srbija ni silila k sebi. Ravno tako Slovencev ne silijo danes, naj ostanejo z njo. Mi se za danes vzdržimo vsake sodbe, ker se še vedno držimo principa, da mi tukaj ne bomo narodu doma vsiljevali ali diktirali ničesar. Konstatiramo pa, da take stvari, kot je bil nedeljski Adamičev shod, prav nič ne pomagajo ustvarjati Jugoslavije, pa naj Adamiču nekateri še tako ploskajo. Morda bo prišel čas, ko se bodo še kesali, kar je pa, seveda, zopet njih zadeva. Mi si umijemo roke in bomo gledali na razvaline, ki so jih ustvarili naši "diplomati," dočim smo mi svarili.

BESEDA IZ NARODA

Lokalni odbor št. 2 JPO-SS

V prijetno dolžnost si štejem da zamorem sedaj priobčiti imena darovalcev, ki so prispevali na prireditvi Jugoslovanske pomožni akciji na 17. oktobra 1943 v SND.

Društvo Naprej, št. 5 SNPJ, \$50.00.

Mr. Mike Zele iz 58. ceste, \$20.00.

Mr. in Mrs. Pollock, \$15.00.

Po \$10.00 so darovali: Mr. Beno Lustik, Frank A. Turek, Joseph Okorn, Mr. in Mrs. V. Jurman, Mr. L. Meglich, Andrew Hočevar, Mr. in Mrs. Velikonja, Tino Modic, Mike Telic, Louis Cimperman, Herman Grebenc, John Znidarsic, Mrs. Knaus iz 39. ceste, Frank Turisic iz Wilson Mills Rd., Chesterland, O., Mr. in Mrs. F. Černe.

Po \$5.00 so darovali: Joseph Centa, Mrs. P. Lustrk, Mr. in Mrs. J. Kardell, Mrs. Skully, Mrs. Lah, Mr. in Mrs. Kodrich, Mr. L. Kulovec, John Lazar, Vincenc Salmic, Vincenc Klemencic, Louis Kocjan, Anton Vapotic, Mr. J. Centa, Mr. Grdina (ki je na odru pricupral), Mrs. Johanna Mervar, Frank Gartroza, Frank Lupšina, Mrs. Agnes Lunder, Anton Babic, Neimenovana, John Tavcar, Frank Mikse, Frank Bozja, Mr. in Mrs. Tone Epih, Joseph Perko, Joseph Pograjc, Mr. in Mrs. Jos. Sterle, Joseph Drobnič, Louis Dular, Florian Setina, Rudy Kozan, Mrs. Drisak, Mrs. Mary Zalar, August Kollander, Mrs. Jos. Zele, Steve Lunder ml. (in memory of his father), Frank Suhadolnik, Joseph Babnik, John Snyder iz 71. ceste, Valentin Sebenik, Mrs. Ilc, Frank Klemencic.

\$4.00 darovala Mrs. Hribar.

\$3.00 darovala Mr. in Mrs. J. Markich.

Po \$2.00 so darovali: Mrs. John Troha, Joseph Jauch, Mrs. Mary Gasser, Mrs. Agnes Krebel, Mrs. Sophie Francel, Mrs. Frances Majer, Mrs. Frances Kozar, Miss Josephine Krall, Mrs. Anne Zagar, Anton Jereb, Louise Erste ml., Miss Rose Marie Zgonc, Frank Hribar, Mrs. Antonia Mihevc, John Kozjancic, Mrs. John Zgonc, Mrs. Jernej Krasovec, John Stopar, John Ceh, Mr. Perushek, Neimenovana.

Po \$1.00 so darovali: Mrs. Vukesenic, Mrs. Gregorich, Geo. Hribar, Frank Smole, Mrs. Mary Tekaucic, Mrs. Louis Slak, Mrs. Theresa Ka-

stelic, Mrs. Mary Zupancic, John Gerbec, Mrs. Anton Paik, Mrs. Mary Debevec, Mrs. J. Taskar, Mrs. Frances Poje, Mrs. Frank Penko, Mrs. Anna Kozelj, John Dermota, Mrs. Mamie Marn.

Po \$1.50 neimenovana in še 3 druge po \$1.00 neimenovane. Torej skupaj \$516.50.

Hvala vam prisrčna v imenu trpečega naroda onostran morja.

Vsi oni, ki so prispevali po \$10 ali več, bodo sprejeli lep spomin v znamenje velikodušnosti in poštovanja za tako človekoljubno pomoč. Spomin, katerega boste dobili, je nekaj krasnega, pa za danes, naj ostane še tajnost. Vsi oni, ki ste darovali manj kakor \$10, pa boste lahko darovali še ostalo svoto do \$10 in boste upravičeni do nagrade. Več o tem prihodnjič. Ako je kakšna pomota v imenih ali vsotah mi sporočite.

Ponovno se vam vsem, v imenu odbora, najiskrenejše zahvaljujem ter vam kličem — vsi kot eden delujmo, darujmo. Joseph Okorn, blagajnik

O Glasbeni matici

Mislil sem, da se jih bo več oglasilo po nedeljskem koncertu Glasbene maticе, a je že tako, da vsak čaka na drugega, pa tudi to je namreč, ako ne bi bil koncert tako dobro izpadel, kakor je, bi se morda prej kdo oglašil s kritiko, ker smo za kritiko vedno bolj nagnjeni, kakor za priznanje.

Ni moj namen hvalisati, želim pa izraziti moje zadovoljstvo nad izidom tega večera in koncerta. To napišem radi namreč, ker želim, da bi vsi sotrudniki, ki so se trudili prirediti ta večer, vedeli, da so nam, upam, vsem napravili zelo kratkočasen in povsem vzgojiv večer starim in mladim, saj se to lahko sklepa iz tolikega aplavdiranja.

Bil je res pravi kulturni večer, na katerega je društvo ali pa družba, kakor že imenujemo Glasbeno matico lahko, ponosna. In ponosni smo lahko Slovenci, da imamo kaj takega. Če bi kaj takega priredili v kakšni mestni dvorani kje v mestu, bi želi veliko priznanje od vse publike. Žal, da je Glasbena matica radi vojne zgubila že več pevkinih moči. Zopet pa priznanje, da v kljub temu, da je toliko zaposlenja z delom za

pevce in pevke, pa v kljub temu še toliko zanimanja, da ste nam priredili tako užitek poln, tako pomenljiv ter tako kulturn koncert.

Dokler bo Glasbena matica prirejala take in podobne koncerte, jim bo narod sledil in naša kultura bo med nami napredovala. Če nas delijo druge okolnosti, naj nas druži pa mila slovenska pesem.

Kar se mi je najbolj dopadlo je bila sprememba na odru v drugem dejanju. Sedel sem med dvema čč. gg. Rev. Jager in Rev. Slapsakom, za katere vem, da poznata vsebino slovenske pesmi. Oba sta poudarjala "Mornarja" in druge v prvem delu in pripomnila: "Zakaj so boljše pesmi peli poprej? ko je sledilo drugo dejanje, smo pa zopet živahno gremeli z rokami. Sprememba na odru, sedeči pevci in pevke, oder čarobno razsvetljen, za odrom pa vrt, kjer se sprehajajo fantje in dekleta, kostumi, ter vedenje pevcev, kakor da sedijo na vasi pod vaško lipo ... To so bili prizori, ki so ponesli naš spomin nazaj v naše vasi in sela v domovini.

Za to pa bo Glasbena matica imela narod za seboj, če bo v duhu naroda prirejala tako prijetno domače večere. Za delo in trud se vam zahvaljujem.

Anton Grdina.

Prijatelju Frank Stoparju v spomin

Zopet je zapustil nas in to dolina solza eden naših rojakov in to je prijatelj Frank Stopar. Bil je dober in skrben soprog svoji ljubljeni soprogi in prav tako dober in skrben oče svoji družini ter zvest društven sobrat in prijatelj vsem, ki so ga poznali.

Tvoje truplo sedaj počiva v naročju matere zemlje, kjer je naš dom za vse zemljane. Tvoja duša pa naj živa plačilo za vsa dobra dela, katere si tako rad vršil na zemlji. Srečna ura je zadnja ura, kadar človek mirno udan v božjo voljo zapusti ta svet in se preseli v večno nebeško domovino. Tako si storil tudi Ti dragi prijatelj. Ni Ti bilo dano, da bi bil trpel strašne bolečine, no, pa saj si trpel na zemlji vse svoje življenje. Vse Tvoje trpljenje pa je bila priprava za srečno pot v večnost, v katero si tako mirno odšel.

Res, da za Tabo žaluje žalostna vdova, za Tabo žalujejo tudi Tvoji sinovi in hčere, žalujejo Tvoji številni prijatelji. Ne žalujemo pa kot nevrniki, ki Boga ne poznajo ali ga nočejo poznati, kajti mi, katoličani, imamo vsaj to tolažbo ob izgubi nam ljubljenega, da se zopet snidemo, kadar nas bo poklical božji poslanec. Smrt nas loči samo začasno, po smrti pa bomo združeni na večno. Kar naj bo v tolažbo žalujoči soprog sinovom, hčeram in številnim prijateljem.

Ti pa, dragi Frank, počivaj mirno po prestatem zemeljskem trpljenju v preranem grobu. Tvoj duh, Tvoj spomin pa ostane med nami do časa, da Ti tudi mi sledimo, Tvoja duša pa naj gleda obličje Stvarnika na veke.

"Blagor mu, ki se spočije ...", tako zapoje g. Ivan Zorman ob slovesu iz tega sveta. Tako tudi jaz Tebi želim. Blagor Ti, dokončal si. Dal Bog, da bi bila tudi naša zadnja pot iz tega sveta v večno bivališče srečna in mirna. Prestalim izrekom iskreno sozallje.

Jacob Resnik.

Slovenski lovski klub Barberton

Vsem članom našega kluba in pa našim prijateljem naznanjam, da priredi naš klub v soboto 27. novembra zajčjo večerjo v klubovih prostorih (Club House) na Hopocan Ave.

Tem potom opozarjam vse člane, da se boste ja gotovo udeležili te večerje in pa da bo vsak prinesel tudi svoj delež zajcev, kakor je bilo sklenjeno na zadnji naši seji. Poleg tega pa vas opozarjam, da ne boste pozabili doma svojih žena in pa prijateljev. Saj veste, da bo za suha grla in za prazne želodce v polni meri poskrbljeno.

Pri tem pa ne pozabite, da se lovska sezona na zajce prične v petek 19. novembra ob 11. dopoldne. Jaz tako nestrpnost pričakujem tega lova, da jih že sedaj večkrat pokam v sanjah, ampak upam, da jih bom vsaj en par prekučnil tudi v resnici.

Torej, vzemite si ta prijazen opomin k srcu in ne pozabite na omenjeni dan priti k večerji. Vas vabi in kliče na svidenje, Joe Lukežič, tajnik.

IZ SLOVENIJE

Generalni guverner na Poljskem, dr. Franck je povabil godbo mariborske Hitlerjeve mladine na Poljsko.

V Ihanu imajo nov otroški vrtec, o katerem pravijo, da je med najlepšimi na Gorenjskem. Obiskal ga je bil tudi okrožni vodja Piltz iz Kranja z različnimi drugimi uradniki. Na igrišču so rajali malčki v rdečih igralnih oblekah in z rumenimi slamniki. Peli so nemške otroške pesmi.

V Medvodah so bile sklicane ženske k posebnemu tečaju za voditeljice celic in blokov. Prišle so ženske iz St. Vida, iz Smartna, iz Smlednika in iz Medvod. Govorila je okrožna ženska voditeljica Ebbenau.

V Smartnem pri Litiji je bil v juniju zaključen nemški tečaj za odrasle. Zaključni večer se je pričel z igranjem na harmoniko. Nato pa je otroška skupina zapela pesem "O Gloeckle von Heimattal."

Podpore za vzgojo otrok. — Nemški prebivalci na Spodnje Štajerskem, ki imajo najmanj 4 otroke, prejmejo za njih vzgojo podporo, če so otroci nemški pripadniki, zdravi ter duševno in v pogledu značaja vzgojiljivi.

S Spodnje Štajerske — šolski grad Vurberk. — V Nemčiji so posamezni gradovi namenjeni političnemu šolanju pripadnikov narodno socialistične stranke. Tudi štajerski Heimabund ima zdaj tako grajsko šolo. V ta namen je bil izbran vurbeski grad, ki ga je v sredo 1. julija vodja Heimabunda Franz Steindl izročil svojememu imenu, Vurbeski grad je med najstarejšimi na Spodnjem Štajerskem. Z njega je lep razgled po Dravskem polju in po Slovenskih goricah. V teku zadnjega leta so grad preuredili, da bo zdaj služil vzgoji voditeljev Heimabunda. Kmalu po izročitvi gradu v šolske svrhe, je že prišlo tja nekaj prvih tečajnikov. "Tagespost" pripominja k temu: Tako bo šolski grad postal žarišče nemške volje na Spodnjem Štajerskem.

Če verjamele al' pa ne

Ali ste že kdaj videli krave bezljati? Tisti, ki jih še niste videli, vam je lahko žal, ker veste, kaj je cirkus. Po mojem skromnem mnenju ni lepša prizora, kot če kakih 100 krav, volov, telic in juncev, vsak drže svoj rep na korajžo, drvi v najhujšem galopu čez drn in stru najbližnje grmovje.

Zakaj govedo bezlja, ne vem. Fakt je, da bezlja. Se reče, da se dobi tudi ljudi, ki bezljajo, ampak imajo za to popolnoma drug vzrok. Takim, ki so bili v svojo nesrečo in žalost rojeni mestu, moram to lepo navadno povedati nekoliko razložiti, ker sem ravno pri tem.

Govedo bezlja ali znori samo poleti in sicer beži ali bezlja pred brenclji, ki so pri nas tako veliki, kot en srednje veliki ameriški bombnik, da se ne bom niti zlagal. Če krava bezlja, ni takimi brencljem, ni čudno, da se meni zdi neumno je to, da krava misli, da bo brenclji, ampak poskuša pa le, kar je za njo lo priporočljivo.

Jaz bi rad vedel, če bi videli bezljali, ako bi se vam vsedel komat kak meniševiski brenclj. To je prav tako, kot če ljudje bežijo pred bombniki, ki spušča "jajca" na zemljo. Mislim, da takrat vsak pomaga po blizini kam v zavetje. Vidite, prav to je s kravami, kadar beže pred brenclji v grmovje. Živali, ki gon jim namreč pravi, da brenclji ne gredo v grmovje, ker tam ne morejo tako učinkovito udeleževati, kot se zunanji prostem.

Odkod prihaja beseda "bezljanje," pa res ne vem. Pri nas lepa vas Bezuljak in tamoznjim vaščanom pravimo Bezovci, pa nima nobene zveze z bezljanjem, da ne bo kdo napadel na dil. Bezljanje najbrže prihaja od "bzzzzz," ki je nekakšen s katerim brenclji napovedujejo svoj cenjeni obisk. Komajkrat vjame na uho ta bzzzz, da je fakičnega zračnega napada brenclja, ampak vseka z glavo enkrat na levo, enkrat na desno, vdari z eno ali drugo zadnjo vilje čez gmajno, zasuje rep pod oblake in adijo pa ostani preko krčin v goščo. Zakaj krava pri tej tekmi brencljem drži rep kviku, ne vem. Najbrže pa zato, da ne bi opletal med nogami in oviral pri prodiranju gmajne. Krava in drugo govedo ima sploh zelo fino oko, kar ko lepo pazi na svoj rep, smo se vleklj proti gmajni, megle, eden bolj len kot drugi in govedo nič boljše, smo najprej napojili pri lovki, tem ga pa spravili s strategično zvijačo v par sekundah milj daleč pod Črvnikov. Zato smo namreč vsi nenakrat bzzzz, in predno bi našel do je bila že vsa naša čeda v jem galopu, junice naprej, za njimi in težki voli brenclja straža, — v grmovje pod Črvnikov prositi in jo morali sicer razmerati, siti v normalnih razmerah, bi bila čeda za par ur brez brenclji in mi, pastirke, smo bili za to, da smo bili koso, pa par ur zase, kar smo porabili za to, da smo bili koso, se šli kako drugo koristno izvesti tako, kot krave.

Nekako tako, kot krave, starem kraju, sem tudi jaz na ljal tisto soboto zjutraj na ofico, ko sem se napravil na kempo. In ker sem hotel tisti besedo "bezljanje," sem moral tudi povedati, kaj ni brenclji. Upam da tisti, ki niste rojeni na blaženih kmetih, ste zdi prav toliko, kot pred

Trebušnik na dunajski lovski razstavi

Spisal Janko Mlakar

Nam je bilo v Rotundi ampak imam svojo bajto tam na rebri za selsko cerkvijo. Kako me pa poznate?"

"In vi ste gospodična Ivanka," nadaljuje neznanec, "vi njen stric Trebušnik, vi ste pa ..."

"Nekak varih te triperesne deteljice," pretrgam mu jaz besedo. "Od kod nas pa tako dobro poznate?"

"Kako bi vas ne poznal? Vsaj vas mora vsak, ki bere Mohorjeve knjige, takoj na prvi hip spoznati, če le vidi Trebušnika, ali sliši, kako se Gropa jezi nad gospodično. Jaz sem Ratej, Windischgratzov lovec, in sem sedaj tu za nekakega variha. Prav veseli me, da imam čast vas spoznati, ko sem toliko o vasbral. Dovolite mi, da vas nekoliko pospremim po razstavi, ker sem slučajno prost. Tu je namreč veliko stvari, ki jih vidite v vsakem oddelku, zato vas hočem opozoriti samo na posamezne znamenitosti. Na ta način boste kmalu vse ogledali."

Mi smo z veseljem sprejeli to ponudbo in se nismo kesali. Kajti gospod Ratej se je skazal večšega vodnika. Nič več nismo trčili časa z ogledovanjem rogov, katerih sem se tako nagledal, da si mi potem po noči v sanjah na glavi zrastle, marveč smo si ogledali samo značilnosti iz lova vsake posamezne kronovine.

Lovci, večinoma plemenitashi iz Galicije in Bukovine, so razstavili posebno velike nagačene medvede in merjasce. Nekateri medvedi so stali na zadnjih nogah, kakor takrat, ko gredo nad lovca. Eden izmed njih je bil pravi velikan. Trebušnik se je postavil poleg njega, pa mu je segel komaj do vratu. Ljudje so ju kar občudovali, in nekdo je celo rekel, da se medved meri z medvedom. Toda ne vem, kako bi bilo, ako bi bil nagačeni medved oživel. Dasi je Trebušnik pravi orjak med ljudmi, taki mrcini bi pa vendar le ne bil kos.

Dalje prihodnjič

Kupujmo obrambne obveznice in znamke!

MALI OGLASI

V Euclidu

Hiša naprodaj na 865 E. 212. St., blizu Društvenega doma. Dobro oskrbljena, za 2 družini, 4 sobe spodaj in 3 zgorej. Za podrobnosti se obrnite na

M. F. Intihar

21491 Nauman Ave. (274) IV 0678.

Kupim pisalni stroj

Kdor ima naprodaj pisalni stroj v dobrem stanju, naj pokliče EN 5704. (273)

Hiše naprodaj

V okolici E. 102. St. in Union, za 1 družino, moderna, 6 sob, garaža, se lahko takoj vselite. Cena je \$6,000.

Na E. 110. St., blizu Union, zidana hiša za 2 družini, 5 sob, 2 garaži. Jako lepa okolica. Cena je \$8,600.

Na 123. St. in Benham za 2 družini, 5 in 5 sob, 2 kleti, 2 garaži, jako dobro zgrajena, čista hiša. Cena je \$7,900.

Zidana hiša za eno družino, 2 akra zemlje v Bedfordu. Cena je \$6,500.

Prodamo ali zamenjamo vsako teh hiš. Za podrobnosti se zglasite ali pokličite

Frank Martin

Broker

12369 Farrington Ave.

blizu Corlett proge

Tel. LO 0686.

(Nov. 17, 19, 20)

Takrat, ko so Rusi marširali skozi Ptuj . . .

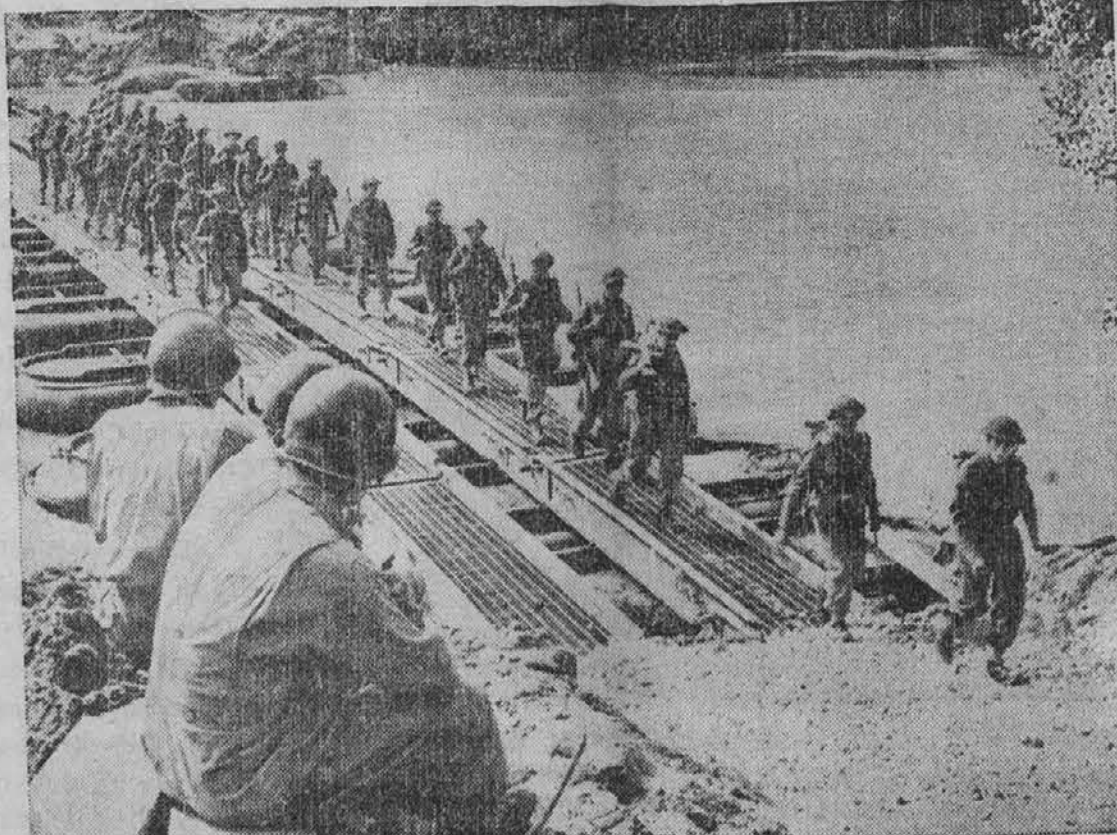
Po Povodni kroniki in drugih zapiskih — nekaj zanimivih spominov na Napoleonove dni.

Šele v začetku XIX. stoletja, v dobi Napoleonovih vojn, je pri Slovencih zraslo zanimanje za Ruse in njih poznejše zmoglost leta 1812. je navdušilo mnogo naših pisateljev in narodnih buditeljev.

Pred njimi strah, za njimi spoštovanje

Leta 1799. so se zvezale proti Napoleonu Anglija, Avstrija in Rusija ter začele skupno drugo koalicijsko vojno proti Franciji. Po medsebojni zavezniški pogodbi je hitela velika ruska vojska Avstriji, katerim se je godilo v Italiji precej slabo, na pomoč. Korakala je v dveh velikih oddelkih skozi Štajersko, prvi po dolini reke Murice čez Leoben in Judenburg, drugi pa skozi Spodnjo Štajersko. Vodil jih je sam slavni ruski general Suvorov, edini vojskovodja, ki nikoli ni izgubil nobene bitke. V severnih krajih so se Rusov, čeprav so bili njihovi zavzniki, strasčanim bogoslužjem pri Sv. Martinu na Hajdini. Še bolj so se začudili, ko so dobrosrčno ponujali vsem prisotnim male blagoslovljene kruhe za majhen dar. Najbolj smo občudovali mnogo ceremonij, ki jih prej nismo nikoli videli. Mnogo svetih podob v težkih srebrnih okvirjih je bilo postavljenih in so prav lepo krasile stene poljske kapele. Po tridnevnem počitku so veselo nadaljevali svojo pot k cesarski armadi v Italijo.

Omenil bi tu majhen, 47 metrov dolg bronast križec, ki ga je lani našel neki učenec na Hajdini in ga oddal ptujskemu muzeju. Križec je vseprek okrašen z ruskimi pismenkami, z nekim blagoslovom. Po lepotnem okusu in načinu izdelave spada v tedanje dobo. Verjetno je, da ga je takrat izgubil ruski vojak. Morda bi nam ta in druge najdbe mogle označiti kraj ruskega taborišča.

Britanci preiskujejo most, katerega so zgradili "Yankeeji" kljub silnemu topovski mu ognju od strani Nemcev. Ta pontonski most je bil zgrajen čez reko Volturno v Italiji, na njem je videti britske vojske v pohodu preko reke.

Ta vlek ne bo nikdar več prišel ob času ali pa s zamudo na določeno mesto. Slika je posneta na Foggia železniški postaji v Italiji, katero so bombardirali zavezniški bombniki in jo popolnoma razdejali. Foggio so za vzelo zavezniške armade 28. septembra 1943, tu je tudi važna zrakoplovna baza ob vzhodni obali Italije.

'Z Moskviti smo lahko govorili'

Tudi v naslednjih letih srečujemo večkrat v naši okolici ruske čete. Neki zapisnik v središkem arhivu nam pravi, da so se leta 1808, mudili ruski vojaki v Središču. O tem je bil sestavljen 8. marca natančen zapisnik, iz katerega izvemo, da so bili tam vojaki iz polkov Kosolovski, Dobrovski, Korinski, Videbski in Kalavanski. Morda so to bili še ostanki iz leta 1805. in 1806. Zapisnik nam tudi pove, pri kom in v katerih hišah so bivali oficirji in moštvo in koliko so potrošili za meso in kurivo. Vsega skupaj je bilo v Središču in okolici nastanjenih 64 častnikov in 1887 mož. Le 14 hiš je bilo prostih vojakov in častnikov, ker so bile pretesne ali revne. (Fr. Kováčič. Trg Središče, str. 344-345). O teh vojaških nastanitvah piše tudi Dr. Jos. Muršec (roj. 1897 v Bišu v Slovenskih goricah) v svoji rokopisni avtobiografiji:

"Pet let starega so me mati poslali k županu, očetu Simerlu, po vojake, katere bi imeli prenočiti, da bi jih domov privedel. Oča pa so morali z vozom po vojaško spravo. Smehljaje in muzaje stopa 12 ruskih vojakov za menoj — svojimi velikanskim vodjem. Prišedši z njimi k plitvemu potoku ga bos prebodem, vojaki pa so prek in še noter skakali in se radostno smejali. . . . Ze dijak sem onih dvanajstero Rusov nekikrat omenili oča so postavili: "Z Moskviti smo lahko govorili."

Nadalje nam pripoveduje Radoslav Razlag o Kolomanu Kvasu (roj. 1790): Prvo ga probudi slučaj, da se godine 1807 sastane s ruskimi Štajerski prolazečimi vojaci, s kojimi se podobro sporazumi naš narod."

Celo ruske mornarje je videl Ptuj

Končno nam omenja Simon Povoden v isti kroniki še nekaj drugih prehodov ruskih čet skozi Ptuj in okolico ter nadaljuje:

"Medtem ko so si Dunajčani napasli svojo radovednost na svečanostih, katere so leta 1810, povsod prirejali v čast poroke cesarske hčerke Marije Lujze z Napoleonom, je Ptuj videl prvič ruske mornarje, ki so bili pomešani z linijskimi četami. Bilo jih je približno 5000. Izkrkali so se deloma v Benetkah, deloma v Trstu, prodali tam svoje brodeve Francozom in potem korakali pod poveljstvom kontraadmirala v osmih oddelkih od 6. do 29. aprila 1810 tu skozi in se vrnili skozi Budimpešto, Košice in Brody v svojo domovino. Ravno tako mirno so potovale tudi že čete generala Nazinova od 8. do 20. marca, 10,945 mož z 42 topovi. Nazinovi pešci so bili prej kot posadka na Jonskih otokih na Grškem, so se tudi izkrkali v Benetkah, počivali v bližini Padove, se dvignili in potovali skozi Kranjsko, Spodnjo Štajersko, Ogrsko in Galicijo, da bi se združili s svojimi vojnimi tovariši v Moldaviji."

Cesar kronist ni mogel zapisati o nobeni vojski . . .

Cesar vestni kronist ni mogel zapisati niti o svojih rojakih, niti o katerikoli drugi vojski, ki je korakala skozi Ptuj, je zapisal ob koncu svojega poročila o Rusih:

"Vse moštvo je bilo oblečeno po evropsko, je bilo vedrega lica, je plačalo vse na roko, bili so mirni v svojih bivališčih in ni napravilo ničesar, kar bi jih bilo osramotilo." A.S.

DELO DOBIJO

V NOVI VOJNI TOVARNI potrebuje KAFETERIJA Tri podjetne moške Za lahko portersko delo in čiščenje So lahko starejši moški. Dobra plača od ure, dobre delovne razmere. Zglasite se pri FRED SHILFORTH CLEVELAND PNEUMATIC AEROL 20001 Euclid Ave. (272)

Ženske

Pastry peko Drugi šiht. Plača od ure Cleveland Cap Screw Co. 2921 E. 79. St. (274)

Ženske in moški

ZA SNAŽENJE TERMINAL TOWER BLDG. 48-urni tednik; plača od ure; bonus

Izvrstne delovne razmere DRŽAVLJANSTVA SE NE ZAHTEVA Zglasite se po 9. zjutraj na 1508 Terminal Tower (274)

V NOVI VOJNI TOVARNI potrebuje KAFETERIJA dobre ženske kuharice Dobra plača od ure, dobre delovne razmere. Zglasite se pri FRED SHILFORTH CLEVELAND PNEUMATIC AEROL 20001 Euclid Ave. (272)

MALI OGLASI

Mačke zastonj

Kdor hoče mlade mačke, naj jih pride iskat, jih dobi zastonj. 886 E. 76. St. (271)

Stanovanje v najem

Starejšim ljudem se odda 5 sob z gorkoto, zgorej. Vprašajte na 879 E. 225. St. Tel. KE 7473. (272)

Odda se stanovanje

Odda se stanovanje 4 sobe in kopalnica, zgorej. Vprašajte na 1045 E. 61. St. (272)

Preklic

Spodaj podpisana izjavljam in preklicujem vse, kar sem govorila zoper Mrs. Ponikvar, ker ni nič resnice. Anna Leskovec.

DELO DOBIJO

Moške in ženske

splošna tovarniška dela

se potrebuje za

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZAČETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva. Nobena starost ni omejena, ako ste fizično sposobni opravljati delo, ki ga nudimo.

Zglasite se na

Employment Office

1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc.

(276)

AKO STE

NEIZVEDENI

VAS BOMO MI IZURILI

HOTEL STATLER

Je kot malo mesto, ki ima odprto vse vrste zapeljivosti za skoro vsako uro, ki jo želite delati delno ali ves čas.

Zastoj zdravniška postrežba; zastoj zavarovalnica; jedilnica za služabništvo; prijetne sobe za odpočitek; plača.

HRANA — odvisna od dela.

Zglasite se v sobi 335. vhod za služabništvo na 12. cesti od 9. dopoldne do 5 popoldne. (271)

OSKRBNICE

Poln čas 5:10 popoldne do 1:40 zjutraj.

Šest noči v tednu.

V mestu—

750 Huron Rd. ali 700 Prospect Ave.

Plača \$31.20 na teden.

Delni čas—

1588 Wayne Rd., Rocky River.

Tri ure na dan, 6 dni v tednu.

Plača \$9.90 na teden.

Ako ste zdaj zaposleni pri vojnem delu, se ne priglasi.

Employment Office odprt

od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan,

razen v nedeljo.

Zahteva se dokaz o državljanstvu.

The Ohio Bell Telephone Co

700 Prospect Ave., Soba 901

(274)

TAPCO

potrebuje

MOŠKE IN ŽENSKE

Ne glede na vaše preteklo znanje vas lahko namestimo v jako važno vojno delo.

Visoka plača od ure in bonus

Zglasite se dnevno od 8 zj. do

5:30 pop.

v soboto in nedeljo do opoldne

Thompson Aircraft

Products Co.

23555 Euclid Ave. (272)

Moški in ženske

16 do 50

ZA IZDELOVANJE MORNARIŠKIH UNIFORM in DRUGIH OBLEK

Šivanje na roko in stroj Izkusene ali učenke Dnevno delo

Mnogo drugih del na razpolago

Plača od ure in lepa plača od kosa

DRŽAVLJANSTVO SE NE ZAHTEVA

Delo tudi po vojni

Joseph & Feis Co.

2149 W. 53. St.

(276)

MISTERIJA

ROMAN

—Naola, je naenkrat dejal Mrady tako ginljivo, da je dekle presunilo; ker sem imel veliko srečo, da sem te spet našel, te nočem znova izgubiti. Ljubim te in moraš iti z menoj.

Na te besede se mu je dekle še bolj stisnilo v naročje; toda ni mu odgovorila, morda iz hudomušnosti, morda od obotavljavanja.

—Torej me ne ljubiš? je vprašal s tihim glasom žalostno.

—O, ne reci tega! je vzkliknila skoraj razžaljena. Ti veš, da bi dala svoje življenje, da rešim tvoje. Nihče me še ni tako gledal kot ti, nihče še ni tako govoril z menoj kot ti!

—Torej pojdeš z menoj je vprašal Lionel naglo.

—Ali nisem tvoja sužnja? Vzemi me seboj, spremim te v tvojo domovino.

In v ljubezni je nagnila svojo glavo na Lionelovo ramo, ki jo je objel v nežni strasti. Globoko ga je ganilo, da mu je ponosna mladenka v popolnem zaupanju izročila svojo usodo v roke in se mu udala vsa. Niti trenutka ni več mislil na zlato, ki ga je obdajalo.

Ena ura je pretekla naglo kot sladek sen.

V tesnem objemu ljubezni ju je zibala šumna pesem padajočega slapa...

Naola se je naposled prva iztrgala iz sladkij sanj.

—Ne pozabi, da hiti čas naprej, je dejala in vzdihnila. Grem nazaj gor in pripravim

CLEVELAND ORCHESTRA
RUDOLPH RINGWALL, dirigent
SEVERANCE HALL
četrtak, 18. novembra—8:30 zvečer
sobota, 20. novembra—8:30 zvečer
Orkestralni program
SEVERANCE HALL. CE 7300

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.

HE 2730.

ČE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vranici, revmi, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodbi, pridite k meni, da vidim, kaj morem storiti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih slučajih. Jaz se poslužujem stare evropske in najnovejše metoda bolnišnic pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razume vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv način.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

10 zj. do 4:30 pop., razen v sredo
423 Citizens Bldg.

850 Euclid Ave.

Telefon: MAin 6016.

(Wed. — x)

vse za najin beg.

—Ne pusti me dolgo čakati.

—Tako se vrnem.

Strastno mu je ponudila svoje ustnice in izginila. Lahno kot vila je hitela gor v grobnico, kjer so se nahajali dragoceni zlati maliki in posode, in od ondod v najsvetejše templje. Tam je začela hoditi počasi in šla v smeri vrat, skozi katera je mogla priti na prosto. Toda pred vrati je stal do zob oborožen vojščak. Gotovo bi bil pustil ven svečenico Solnca, ki so jo vsi ljubili in spoštovali, toda nikakor ne Lionela.

Ta nepravilna je spravila Naola v slabo voljo in šla je k drugim vratom, potem k tretjim in četrtim. Pred vsaka je bil kakik Yappan postavil stražo. Vsi izhodi podzemnega sveta, celo najskrivnejši, so bili strogo zastraženi.

V svojem obupu je mladenka sklenila, vrniti se k Lionelu; toda prej je stopila v svoje stanovanje in vzela ves živč, ki ga je mogla dobiti, seboj: sadja, koruznih kolačev, čokolade, napravljene na starinski način v vanilijo in dišavami, in kup kokinega listja, ki uteši lakoto in žejo. Le s težavo je nesla ta tovor v zlati rudnik.

Smeh in poljubi Lionelovi so jo takoj pomirili in okrepili.

—Kaj se je zgodilo? jo je vprašal, ko je videl njeno resno obličje.

—Na žalost so vsi izhodi zastraženi, je odgovorila obupno. —Tudi oni, ki vede v votlo drevo?

—Rekla sem, vsi izhodi. Ujetnika sva.

—Ne obupaj, že najdeva kako sredstvo!

—Nemogoče.

Obmolnila sta vkljub skrbem in uživala srečo, da objemata drug drugega.

Lionel je pregledoval vso jamo z ostrim pogledom obupanca, ki včasih le najde rešitev tudi najbolj nemogočega problema.

—Ali bi ne mogla tam-le na prosto? je vprašal nenadoma.

In pokazal je Naoli razpoko v stropu, skozi katero se je kradel lunin žarek in napolnjeval zlati rudnik z mehko, valujočo modro poltmo.

—Nemogoče, mu je odvrnila, obok je previsok in razpoka je preozka.

Lionel je molčal.

—Nekaj drugega mi je prišlo na misel, je dejal čez nekaj trenutkov.

—Kaj?

—Voda slapa pada v jezero. Toda kam se odteka voda jezera?

—Po podzemskem kanalu v morje, ki je čisto blizu.

—Pogumen človek bi se pustil nesti od deročega toka do morja.

—To bi bilo blazno, kajti razbil bi se ob čerch! Moral bi biti povit v žimnice in tako oklopljen proti ostrim skalam. Saj vidiš, da je to nemogoče.

—Poslušaj: pred nekaj leti se je neki Američan dal zapreti v sod, ki je bil v notranjosti poln blazin in se je tako spustil preko velikanskega niagarskega slapa. Srečno je prišel preko slapa in zgodilo se mu ni prav nič. Midva morava storiti isto.

—Kje najdeš tak sod?

—Nadomestim ga z veliko okroglo košaro, spleteno iz vrbe in napolnjeno z najinimi oblaci in odejami. Poglej, iz tega spletem čoln.

In pokazal je Naoli, ki se je čudila njegovi iznajdljivosti, kup lijan in vrbovih šib, ki je

ležal na bregu jezera in ki so ga brez dvoma prinesli tja, da zgradijo kak jez ali ograjo.

—Zate je res vse mogoče, je vzkliknila občudovaje. Tvoja misel je izborna. Prinesem ti takoj vrvi, da bo najin čoln močnejši, in kožuhov, da jih položiva na stene, kakor tudi smole, da zasmoliš vse špranje.

Moral se je nasmehljati njenemu navdušenju.

—Ne pretiravaj, je dejal. Na svojih potovanjih po Sundskih sem videl, kako so Javanci gradili take čolne. Povem ti pa, da obstoja le en odsek možnosti, da se ne ubijeva.

—Dobro, pa skupno umrjemo, je vzkliknila in se vrgla Li-

onelu v naročje.

Goreče in dolgo sta se poljubovala, potem je Naola odšla nazaj gor. A pred odhodom mu je zabičala še enkrat:

—Predvsem ne prižgi svetih sveč!

Lionel se je čutil temu ponovnemu opominu in mrzlično naglo začel plesti čoln.

ČETRTO POGLAVJE

Noč groze.

Na povelje kacika Yappana so vrgli Misterijo v ječo, sredi katere se je dvigal kol. Privezali so jo na ta kol in vsake četrte ure je prišel Indijanec, okrašen z diademom iz mnogobarvnih peres in se prepiral o njeni prisotnosti.

Polkovnik J. H. Senseenny iz St. Louis, Mo., bi skoro ne bil danes med živimi, če bi ne bil imel na glavi dobre čelade (helmet), katera je odnesla najhujši udarec granatnega drobca. Polkovnik drži čelado v roki in kaže, kam je bila zadeta. Slika je posneta iz bojov pri Napli, Italija.

Policiji v Chicagu so dobili posebne maske, katere so namenjene za rabo v zimskem času. V uporabi je tako masko policist lahko govori, kadri in če je treba lahko tudi nos popraska. Namen teh mask je, da zavarujejo policiste v zimskem času proti ozeblinam na obrazu.

POZOR GOSPODARJI HIŠ!

Kadar potrebuje vaša streha popravila, kritja z asfaltno ali škrlja, popravilo zlebov ali novih, se z vso zanesljivostjo obrnite do nas, ki smo že nad 30 let v tem podjetju in dobro poznani tudi mnogim Slovincem. Plačate lahko prav na lahke obroke.

The Elaborated Roofing Co.

MElrose 0033 6115 LORAIN AVE. Garfield 2434
Kadar pokličete, vprašajte za MR. A. LOZICH

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znizana cena
in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

1879

1943

Naznanilo in Zahvala

Žalostnim in globoko potrtem srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt posegla v našo sredo in nam odvzela preljubljenega in nikdar pozabljenega očeta

John Udovič

ki so sprevideni s svetimi zakramenti po dolgi bolezni zatisnili svoje trudne oči in mirno za vedno v Bogu zaspali dne 15. oktobra 1943 v starosti 64 let. Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Vida so bili položeni k večnemu počitku dne 19. oktobra 1943 na Calvary pokopališče.

Globoko hvaležni se želimo tem potom prisrčno zahvaliti Monsignor Rt. Rev. B. J. Ponikvarju za obiske v bolnišnici in podeljene svete zakramente, za opravljene molitve ob krsti pred pogrebom in za spremstvo iz Frank Zakrajšek pogrebne kapele v cerkev in na pokopališče, za opravljeno sveto mašo in ganljive cerkvene pogrebne obrede.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so jih obiskovali v bolezni ter vsem, ki so nam bili v tolažbo in nam kaj dobrega storili v teh najbolj težkih in žalostnih dnevih. Ravno tako tudi prisrčna hvala vsem, ki so prišli pokopnega pokropit, vsem, ki so z nami čuli in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in pogreba.

V globoki hvaležnosti želimo izreči našo prisrčno zahvalo vsem, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s krasnimi vencin in sicer: Mr. in Mrs. Anton Udovič in družina, Mr. in Mrs. Joseph Pate in družina, Mrs. Mary Debro, Mr. in Mrs. Rudolph Pate in družina, Mrs. Junghaus and daughter, Mr. in Mrs. E. Neuhoft, Mr. in Mrs. Ignac Jeray, Sr., Mr. in Mrs. Paul Susnjari in družina, Mr. in Mrs. Joseph Trebec in družina, Mr. in Mrs. Frank Sot, Mr. Leo Kozar, društvo Slovinci šte. 1 SDZ, Cleveland Graphite Bronze Co. - Castings Tool Control, The Enamel Products Co., Group 720 TAPCO, General Electric Girls.

Enako tudi prisrčna hvala Employees of Enamel Products Co. Local 139 CIO za dar v gotovini.

Našo prisrčno zahvalo naj tudi sprejmejo vsi, ki so njemu v zadnji pozdrav podarili za svete maše, ki se bodo brale za dušo pokojnega, namreč: Mr. in Mrs. Anton Udovič in družina, Mr. in Mrs. John Rogelj, Mr. in Mrs. Joseph Kosak in družina, Mr. Frank Pate, Mr. in Mrs. Rudolph Pate in družina, Mr. in Mrs. John Pate in družina, Mr. in Mrs. Joseph Pate in družina, Mrs. Mary Debro, Mr. in Mrs. William Pate in družina, Mr. in Mrs. Aloysius Pate, Mr. in Mrs. Steve Skrobot in družina.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni oče, težko nam je pri srcu, ker Vas ni več med nami in tolaži nas le misel, da se je končalo Vaše mučno trpljenje in ste utrujeni legli k zaslužnemu večnemu počitku. V ljubezni Vas bomo vedno ohranili v sladkem spominu in v globoki žalosti nad Vašo izgubo pošiljamo prošnje k Bogu, da naj Vam podeli večno srečo v večnosti in naj Vam bo miren počitek v ameriški zemlji.

Žalujoci ostali:

CORPORAL JOHN in JOSEPH UDOVIC, sinova
MARY poročena Nekic, ANNA poročena Legan, AGNES poročena Frederick, in
ROSE poročena Junghaus, hčere

FRANK in WILLIAM, zeta

ADELE, sinaha

FRANK in JOHN, vnuka; BETTY, MARY, HELEN in LUCILLE, vnukinje

Cleveland, Ohio, 17. novembra 1943.